

tilvejebringe ved en langsom Udvikling. Ganske vist kunde man tænke sig, at den øvrige Jernindustri kunde afgive Folk til Skibsværfterne. Dette er muligt og tænkeligt, men at det skulde kunne ske i det Omfang, hvori man har planlagt Skibsværfter, eller at disse Skibsværfter skulde være i Stand til at bygge Skibe i det Omfang, vi trænger til for at fylde Hullerne i den danske Handelsflaade, er fuldkommen usandsynligt.

Endelig er Spørgsmaalet heller ikke løst ved, at man har Værfterne og Arbejderne, der kræves ogsaa, at man har det Materiale, hvoraf Skibene skal bygges, og som bekendt er vi ikke i Stand til — i alt Fald ikke for Tiden — at fremstille dette Materiale her i Landet. Her har Forholdene i det sidste Aar eller to udviklet sig paa en for os yderst ugunstig Maade. Det er saaledes, at der i Aar og Dag ikke er kommet nævneværdige Mængder af Skibsbygningsmaterialier til Danmark, og selv om der er aabnet Udveje for nogen Tilførsel, og der kan være Haab om, at der kan aabnes Udveje for noget mere, er det i alt Fald givet, at de Mængder af Skibsbygningsmaterialier, vi i bedste Fald kan vente i det kommende halve eller hele Aar, paa ingen Maade vil være tilstrækkeligt til vort Behov. Og dette vil sige, at Materialierne ikke vil forslaa til de bestaaende Skibsværfter, og at der aldeles intet vil være til de nye, medmindre en Del af det gamle Forbrug overtages af disse. Men en stor Del af disse nye Skibsværfter er imidlertid foreløbig kun planlagt, og man har endog Eksempler paa, at Skibsværfter, som tilsyneladende har været eksisterende i Aar og Dag, ikke findes andre Steder end i Fantasien. Jeg tænker f. Eks. paa et Skibsværft i en sjællandsk By, som er oprettet af en Mand, der kalder sig Skibsreder og Ingeniør, men som, mig bekendt, ikke har lært noget af disse Fag. Saa vidt jeg ved, er det en Mand, der i sin Tid med stor Iver som Bygmester deltog i den Byggevirksomhed, der blev ledet af Detailhandlerbanken, uden dog heller den Gang at have nogen Uddannelse som Bygmester. Saa vidt jeg ved, havde den paagældende Person egentlig sin tekniske Viden fra et Seminarium. Et saadant Værft, som ikke eksisterer andre Steder end paa Papiret, paatager sig endog uhyre Kontrakter til Udlandet Aar frem i Tiden uden endnu at eje Maskiner, Værft, Arbejdere eller Ledelse. Disse Kontrakter bliver da atter omsat, rimeligvis paa Børsen

og med Fortjeneste, og en skøn Dag staar man altsaa overfor den Situation, at et venligt sindet Naboland vil beklage sig over, at disse Skibe ikke udleveres til det. Der kan nu den højtærede Minister med denne Lov i Haanden komme i en kedelig Situation: de kontraherende vil kræve Skibene, og med sin bedste Villie kan man ikke skaffe dem, for de findes ikke andre Steder end paa Papiret. At et saadant Værft, endnu inden det eksisterer, modtager omfattende Ordre frem i Tiden, er naturligvis fuldkommen uforvarsligt. Det er økonomisk uforvarsligt under de nuværende Forhold at optage Ordre langt frem i Tiden, fordi ingen kan overse, hvad disse Nybygninger overhovedet vil koste, og meget vilde sikkert have været bedre, hvis man havde behandlet disse Spørgsmaal angaaende Optagelse af Ordre ud i Fremtiden med langt større Resignation, end Tilfældet har været. Forsigtige jernindustrielle Firmaer har ikke paataget sig Ordre til andet end det, de havde Materialier liggende til, thi vi har jo oplevet i korte Perioder at se Prisen paa Raamaterialierne springe med 100 Kr. pr. Ton ad Gangen, saa at der er mange Jern- og Staalvarer, som nu koster det tidobbelte af, hvad de kostede før Krigen. At indgaa store Kontrakter langt ud i Fremtiden, naar det i Virkeligheden er umuligt at vide, hvad Varerne vil koste, er ikke forsigtigt, og det vilde have været bedre, og vi vilde have været heldigere stillede i hele dette Spørgsmaal, hvis man ikke havde kastet sig ind i en saadan Forudoptagelse af omfattende Ordre, hvis Udførelse det er umuligt at overse.

Det ærede Medlem fra Horsens har henvist til en anden Vanskelighed i denne Sammenhæng, som der kan være god Grund til at dvæle ved, nemlig den Fare, at vi under en betydelig Arbejdsløshed, navnlig paa det jernindustrielle Omraade, vil se en Del af Arbejderne og det sikkert af de kyndige, de faglærte Arbejdere, vandre til Udlandet. Jeg har med stor Glæde hørt den Udtalelse af det ærede Medlem, at Fagforeningerne har bestræbt sig for at modvirke denne Udvandring. Jeg tror, de har god Grund til at gøre det, dels fordi vi Danske dog har vor Opgave i vort eget Land og ikke blandt fremmede, og dels fordi det maaske er en tvivlsom Lykke, disse Udvandrere gaar til, hvis de ikke hurtigt vender tilbage. Jeg vilde ønske, at dette havde været saa almindelig erkendt, at alle Organer for Fagforeningerne havde handlet ud fra denne Opfattelse,